

Klimaat: een thema in het Vlaams onderwijs?

Willy Sleurs
Afdeling Kwalificaties & Curriculum
AHOVOKS, Ministerie van Onderwijs van de
Vlaamse Gemeenschap

Eindtermen bepaald door de overheid

- Leergebied-/vakgebonden eindtermen (bijv. Nederlands, natuurwetenschappen, aardrijkskunde, wiskunde, ...)

Moeten worden bereikt (op 'populativeniveau')

- Leergebied-/vakoverschrijdende eindtermen

Worden nagestreefd bij leerlingen; school heeft een **inspanningsverplichting**

Het thema 'klimaat' in het leergebied wetenschap en techniek (basisonderwijs)

➤ Milieu

De leerlingen:

- tonen zich in hun gedrag bereid om in de eigen klas en school zorgvuldig om te gaan met afval, energie, papier, voedsel en water;
- kunnen met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren hoe mensen op positieve, maar ook op negatieve wijze omgaan met het milieu;
- kunnen met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren dat aan milieuproblemen vaak tegengestelde belangen ten grondslag liggen;
- tonen respect en zorg voor de natuur vanuit het besef dat de mens voor zijn levensbehoeften afhankelijk is van het natuurlijk leefmilieu.

Het thema 'klimaat' in de vakgebonden eindtermen

Eerste graad secundair onderwijs

➤ Aardrijkskunde

1ste graad secundair onderwijs

De leerlingen kunnen:

- de overeenkomsten en verschillen tussen weer en klimaat verwoorden.
- **voor enkele factoren uitleggen hoe ze weer en klimaat beïnvloeden.**
- met voorbeelden illustreren dat weer en klimaat de plantengroei en de activiteiten van dier en mens beïnvloeden.
- gegevens over weer en klimaat van een gebied uit cijfers, grafische voorstellingen en kaarten aflezen.

Het thema 'klimaat' in de vakgebonden eindtermen

Tweede graad secundair onderwijs

- Aardrijkskunde (aso, kso, tso)

De leerlingen kunnen op een eenvoudige manier de natuurlijke en menselijke oorzaken van milieuproblemen in een gebied verklaren en er de gevolgen voor mens, natuur en milieu uit afleiden.

- Project algemene vakken (bso)

De leerlingen kunnen onder begeleiding illustreren hoe natuurwetenschappen kunnen bijdragen tot een duurzame globale en lokale leefomgeving;

Het thema 'klimaat' in de vakgebonden eindtermen

Derde graad secundair onderwijs

➤ Aardrijkskunde (aso)

- De leerlingen kunnende invloed van menselijke activiteiten op het milieu zoals: **broeikaseffect**, natuurrampen, zure regen, waterbeheersing, bodemdegradatie en -verbetering met voorbeelden illustreren.
- De leerlingen zien mogelijkheden om op een positieve manier te participeren in beleidsbeslissingen inzake milieubeleid en ruimtelijke ordening.
- De leerlingen zijn bereid om lokale problemen van milieu en samenleving in een globale context te plaatsen.

VOET@2010

➤ Context 4. Omgeving en duurzame ontwikkeling

De leerlingen:

- participeren aan milieubeleid en -zorg op school;
- **herkennen in duurzaamheidsvraagstukken de verwevenheid tussen economische, sociale en ecologische aspecten en herkennen de invloed van techniek en beleid;**
- **zoeken naar mogelijkheden om zelf duurzaam gebruik te maken van ruimte, grondstoffen, goederen, energie en vervoermiddelen;**
- **zoeken naar duurzame oplossingen om de lokale en globale leefomgeving te beïnvloeden en te verbeteren;**
- tonen interesse en uiten hun appreciatie voor de natuur, het landschap en het cultureel erfgoed;
- voelen de waarde aan van natuurbeleving en het genieten van de natuur.

EINDTERMENDEBAT 2016

- Cluster: Kennis van en omgaan met duurzaamheidsvraagstukken

Passage uit het rapport 'Van LeRensbelang'

De meeste bedenkingen bij duurzaamheid hebben ermee te maken dat de cluster met alles verweven is en dus ook kan vervat zitten in wetenschappelijke, kritische, ethische competenties en in probleemoplossend denken. Duurzaamheid is uiterst belangrijk maar kan opgenomen worden onder politieke en maatschappelijke vraagstukken.

- Maak leerlingen **handelingsbekwaam ('action competence')**
- Emancipatorische visie op onderwijs